

M.A. Examination, 2018
Semester-III
Sanskrit
Course : XII (Literature Group)
(Literary Criticism)

Time : 3 Hours

Full Marks : 40

Questions are of value as indicated in the margin

1. Answer any one of the following questions - 12
 - a) Critically examine the statement तस्याभावं जगदुरपरे following the arguments given by Ānandavardhana.
 - b) Cite the definition of ध्वनिकाव्य furnished by Ānandavardhana and explain it showing the utility of each term involved therein.
 - c) तृतीयस्तु रसादिलक्षणः प्रभेदो वाच्यसामर्थ्याक्षिप्तः प्रकाशते, न तु साक्षात् शब्दव्यापारविषयः- Explain.
2. Explain fully any one - 8
 - (क) यथा पदार्थद्वारेण वाक्यार्थः सम्प्रतीयते।
वाच्यार्थपूर्विका तद्वत्प्रतिपत्तस्य वस्तुनः ॥
 - (ख) मुख्यां वृत्तिं परित्यज्य गुणवृत्त्यार्थदर्शनम्।
यदुद्दिश्य फलं तत्र शब्दो नैव स्वल्पदृग्गतिः ॥
3. Review the criticism launched against Ānandavardhana by Viśvanātha on the definition of poetry. 12

Or

Write after Viśvanātha short notes on any two of the following -

- (क) लक्षणा शक्तिरर्पिता (ख) शब्दस्य व्यञ्जना द्विधा (ग) अन्यद्धि शब्दानां व्युत्पत्तिनिमित्तमन्यच्च प्रवृत्तिनिमित्तम् (घ) नो नित्यः पूर्वसंवेदनोज्झितः।
4. Explain any one of the following extracts - 8
 - (क) स्वादः काव्यार्थसम्भेदादात्मानन्दसमुद्भवः।
सङ्केतो गृह्यते जातौ गुणद्रव्यक्रियासु च।
-